
HARDANGERVIDDA VILLREINUTVAL

ANALYSE

AV

FELLING OG KONTROLLKORT

2020

Felling Hardangervidda

Kvote

Funn av cwd – tiltak i jakta

Korttyper, tiltak og felling

Kommunevis felling fordelt på dato

Radiomerkede simler – områdebruk i jakta

Fredningssoner

Stegaros / Mår

Overføring av kort

Utarbeidet for Hardangervidda villreinutval

av

Svein Erik Lund

FELLING HARDANGERVIDDA 2020

Kommune	Kvote Totalt	Kalv hunn	Kalv hann	1 ½ simle	1 ½ buk	Simle	Bukk	TOTALT
Vinje	943	17	19	17	24	118	232	427
Nore og Uvdal	881	5	7	2	3	33	27	77
Ullensvang	1228	15	17	23	34	144	304	537
Eidfjord	738	6	11	12	11	52	64	157
Tinn	713	4	5	1	11	54	52	127
Ulvik	187	2	1	3	2	12	18	38
Hol	232	0	0	2	2	18	12	34
Aurland	19	0	0	1	0	0	13	14
Rollag	13	0	0	0	0	0	0	0
Totalt	4954	49	60	61	87	431	723	1411

*Kvote tildelt 50% Fritt dyr og 50% Voksen bukk 2,5 år og eldre.
Grungedalstangen er ikke tatt med i tallene – 29 felte dyr.*

KVOTE

Kvoten ble fastsatt til 5.000 dyr, fordelt på 2.500 stk. av korttypen «voksen bukk 2,5 år og eldre» og 2.500 stk. av korttypen «fritt dyr». Kvoten var i all hovedsak en konsekvens av Mattilsynets krav til innsamling av cwd-prøver og pålegg om å nå 90% sikkerhet for smittefrihet etter jakt 2020, samt 99% sikkerhet etter jakt 2023. Målet med jakta var å felle nok bukk til å komme godt over 90% sikkerhet for smittefrihet i løpet av 2020. Dette for så raskt som mulig å kunne komme tilbake til normal bestandsforvaltning. Samtidig var det ønskelig med en liten bestandsvekst og opprettholde en kalvetilvekst på minst 2.000 kalv. Villreinutvalet tok utgangspunkt i en bestand før kalving 2020 på 6.500 dyr og en forventet kalvetilvekst på minst 2.200 kalv.

Villreinutvalet gjorde følgende vurdering av kvote og forventet felling:

Med de rammer for jaktuttak som fremkommer av smitteoppdagelsesmodellen og et utgangspunkt om å felle mellom 1.000 – 1.400 voksne dyr, bør det ut fra erfaringstall

fastsettes en kvote på 5.000 dyr. Kvoten kan f.eks. fordeles på 2.500 stk. «voksen bukk» og 2.500 stk. «fritt dyr». Dette vurderes å kunne gi følgende felling:

	Kvote	Fellings-%	Felt bukk	Felt Simle	Ungd/kalv	
Voksen bukk	2.500	20%	500	0	0	500
Fritt dyr	2.500	30%	250	400	100	750
Sum			750	400	100	1.250

Hvilke typer dyr som blir felt på korttypen «fritt dyr» er vanskelig å vurdere og må forventes å kunne variere mye. Et totalt uttak av mer enn 750 voksne bukker kan ikke forventes (jf. tidligere erfaringstall og jakta 2019), så et eventuelt høyere uttak av dyr enn det som er satt opp i tabellen vil trolig måtte bli på segmentet simle, ungdyr og kalv. Det er imidlertid rom for noe økt felling av alle kategorier dyr, uten at dette gir negative utslag på bestandsutviklingen. Samtidig vil prøver fra minst 600 – 700 voksne bukker nesten sikkert gi en smittefrihet etter jakt på minst 90%.

FUNN AV CWD – TILTAK I JAKTA

Den 11. september ble det offentliggjort funn av skrantesyke / CWD hos en villreinbukk felt på Hardangervidda 3. september 2020. Dyret viste ingen symptomer ved felling og cwd ble påvist i lymfeknuter. Som følge av dette kom Mattilsynet 12.09.2020 med en bestilling til Veterinærinstituttet om faglig grunnlag for strakstiltak. Veterinærinstituttet kom med sine råd i brev datert 16.09.2020.

Veterinærinstituttets anbefalinger var oppsummert følgende:

- Anbefaler en rask bestandsreduksjon.
- Anbefaler reduksjon i simlebestanden og dermed kommende års kalvetilvekst.
- Anbefaler å ha fokus på et høyt uttak av voksen bukk. Dette for å fjerne dyr med antatt høyere prevalens av klassisk CWD og dyr med risiko adferd for å spre sykdommen.
- Vurderer at det kan være behov for et ekstraordinært uttak av villrein så snart som mulig.
- Øke antall GPS-merkede dyr på Hardangervidda og Nordfjella.
- Flyging over villreinområdene med helikopter for å se etter klinisk syke dyr.
- Etablere en buffersone med fravær av hjortedyr og etablere fysiske barrierer mot tamreinområdene og villreinområdene i nordøst.
- Nordfjella sone 2 vurderes å være en del av utbruddsonen og bestandsreduksjon bør gjennomføres også der.

Det ble 11. og 15. september gjennomført Teams-møter med Mattilsynet, Miljødirektoratet, lokal forvaltning m.fl. der cwd-problematikken ble drøftet. Mattilsynet anmodet om iverksetting av tiltak for økt avskyting og prøveinnsamling i jakta 2020. Villreinutvalet ga i brev til Mattilsynet, Miljødirektoratet og Villreinnemnda datert 16.09.2020 en oppstilling av mulige tiltak som kunne være aktuelle ifm. jakta. Villreinutvalet konkluderte imidlertid med følgende:

«Villreinutvalet er per i dag av den formening av ukontroversielle tiltak som raskt kan iverksettes og gi økt felling innenfor ordinær jakttid kan prøves. Villreinutvalet vil bidra med dette. Eventuelle ekstraordinære tiltak må Miljødirektoratet avgjøre om skal iverksettes og begrunne hvorfor. Med den kunnskap villreinutvalet har mottatt (eller ikke mottatt) per i dag, så har vi vanskelig for å se at eventuelt noen hundre ekstra prøver eller en ekstra positiv prøve vil gi vesentlig økt kunnskap eller endring av bestandssituasjonen.

Eventuelle vitenskapelige vurderinger knyttet til prionsykdommen eller de valg Mattilsynet må fatte mht. tiltak vil være uavhengig av noen ekstra prøver fra jakta 2020.»

Miljødirektoratet ga i brev datert 17.09.2020 dispensasjon fra hjorteviltforskriften §§ 30 og 31:

- Det er lov å felle alle kategorier dyr på kontrollkort som er utstedt på voksen bukk.
- Muntlig avtale for overføring av fellingstillatelser mellom vald er tilstrekkelig.

Miljødirektoratet anmodet i samme brev villreinnemnda om å utvide jakttiden. Vedtaket om omgjøring av korttypen «Voksen bukk» ble kunngjort til valdansvarlige via e-post og på diverse nettsider den 17. september. Jegerne hadde dermed mulighet til å kunne respondere på vedtaket fra og med 18. september.

Villreinnemnda sendte den 18.09.2020 ut på høring en forespørsel om utvidelse av jakttiden med 14 dager i oktober. Villreinutvalet konkluderte i sin høringsuttale datert 21.09.2020 med følgende:

«Hardangervidda villreinutval mener villreinnemnda ikke har hjemmel til å utvide jakttiden, for å hindre smittespredning eller samle inn flere cwd-prøver. Men i det store bildet er for så vidt dette av mindre betydning. Villreinutvalet er ikke mot en utvidelse av jakttiden, men dette er heller ikke noe vi anbefaler. Kostnaden med tiltaket synes ikke å samsvare med det en måtte oppnå på kort sikt. Skal jakttiden utvides må det åpnes for fri avskyting av kalv. De fleste jegerne har i år ikke overskudd av fellingsstillatelser og vil i mange tilfeller hverken ha kort eller lyst til å bruke kort på felling av små enslige kalver eller kalver som er i følge med simler som blir felt. Det økte uttaket av simler som endringen av bukkekort til fridyrkort og eventuelt utvidet jakttid vil medføre, vil ha en kostnad med økt antall morløse kalver etter jakt. Dette er uheldig og bør forebygges gjennom åpning av fri kalvejakt. Dokumentasjon og registrering av dette vil trolig by på utfordringer når jegerne ikke har kontrollkort som benyttes og leveres inn etter jakt.»

Villreinnemnda fattet den 22.09.2021 følgende vedtak om utvidet jakttid:

«Villreinnemnda (VN) er kritisk til utvidet jakttid, men følger likevel oppfordringen fra Miljødirektoratet (MD). Veterinærinstituttet (VI) etterspør i sitt brev til Mattilsynet (MT) risikoreduserende straktiltak. Villreinnemnda mener at bestandsreduksjon skal skje som ordinært jaktuttak. For villreinnemnda er det viktigere å få klarhet i hva som skjer videre etter at ordinær jakt er avsluttet. Nemnda er sterk kritisk til vinterjakt. Villreinnemnda registrerer at Mattilsynet og Veterinærinstituttet er usikre på hvordan smitten har oppstått på Hardangervidda. Villreinnemnda anmoder om at det avsettes tilstrekkelig ressurser til forskningsarbeid på CWD fremover, samt bestandsovervåking (telling, økt radiomerking o.l.). Det er helt naturlig at Norge tar en sentral rolle i dette arbeidet internasjonalt, siden vi har den største stammen av vill fjellrein. Det er også like naturlig at nemnda og den lokale forvaltningen blir sentral i dette arbeidet fremover. Villreinnemnda vedtar utvidet jakttid for villrein i Hardangervidda villreinområde sør for rv. 7, fra 1.-14. oktober 2020. I dette vedtaket ligger også en klar anmodning til MD om dispensasjon fra hjorteviltforskriften, slik at kalv kan felles fritt, for å unngå at morløse kalver blir gående alene etter jakta.»

Miljødirektoratet ga i brev datert 17.09.2020 følgende dispensasjon fra hjorteviltforskriften §§ 29 og 30:

- Det kan felles en kalv i tillegg til ett valgfritt dyr for hvert kontrollkort utstedt på Hardangervidda villreinområde ut jakta høsten 2020.

- Felling av kalv uten eget kontrollkort skal registreres som normalt på fellingsrapporten og i appen sett og skutt eller i hjorteviltregisteret.

Villreinutvalet fikk den 14. september beskjed om at NINA og Miljødirektoratet var enige om å gi villreinutvalet tilgang til www.dyreposisjoner.no. Dette for at villreinutvalet skulle kunne sende ut oppdatert informasjon om hvor gps-merkede dyr befant seg. Informasjon om dyreposisjoner fra og med 15. september ble i resten av jakta regelmessig sendt valdansvarlig via e-post, samt kunngjort på diverse nettsider.

Mattilsynet endret 16.09.2020 «Forskrift om soner ved påvisning av CWD» og inkluderte Hardangervidda villreinområde i cwd-sonen. Det ble bl.a. innført forbud mot å flytte hele eller deler av døde dyr ut av sonen. Dette dersom det ikke forelå negativt prøvesvar for CWD, eller at transport var meldt til Mattilsynet. Registrering av dyr som ble tatt ut av sonen kunne gjøres til oppgitt e-post / tlf. til Mattilsynet.

KORTTYPER, TILTAK og FELLING

Resultat

I jakta 2020 ble det felt 1.411 dyr på Hardangervidda. Av disse er 69 dyr felt i utvidet jaktperiode. 76 stk. kalv, ungdyr og simler dyr ble felt på korttypen «voksen bukk» etter at denne korttypen ble omgjort til «fritt dyr» 17/9 (inklusive dyr felt på korttypen i utvidet jaktperiode). Dette medfører at ca. 1.300 dyr ble felt i ordinær jakttid og med opprinnelig korttildeling mht. type dyr som var tillatt felt. Villreinutvalet vurderte at kvoten med stor sannsynlighet ville gi rundt 1.250 dyr felt (intervall 1.100 – 1.400). Villreinutvalet vurderte det som sannsynlig at jakta ville gi 750 felte voksne bukker, og resultatet ble 723 felte voksne bukker (hvorav 4 av disse i utvidet jaktperiode)..

Gjennomgang av innleverte kontrollkort belyser hvordan felling av dyr fordeler seg på de to korttypene. Nedenfor er det satt opp en oversikt over felte dyr på de to korttypene for hele jakta, samt t.o.m. 17. september og senere, dvs. når korttypen «voksen bukk» ble omgjort til «fritt dyr». Det er her sett på kontrollkort fra alle kommunene med unntak av kort fra kommunene Ulvik, Hol og Aurland. Felling er registrert på den kommunen dyret er felt og totalt 1.294 kontrollkort er undersøkt.

Av 633 stk. dyr felt på korttypen «fritt dyr» var det 498 stk. kalv, ungdyr og simple, dvs. 79%. Dette betyr at korttypen «fritt dyr» i meget stor grad fungerte som et simple-ungdyrkort.

Av 661 stk. dyr felt på korttypen «voksen bukk» var det 570 stk. voksne bukker. 12 stk. kalv, ungdyr og simler var feil skutt på korttypen i perioden 20. august – 17. september (såfremt riktig dato er skåret ut på kortet). Resterende 76 stk. kalv, ungdyr og simler felt på korttypen ble felt etter 17. september når korttypen var omgjort til «fritt dyr».

Felte dyr på fridyrkort i perioden 20. august til og med 17. september. Registrert på den kommune dyret faktisk er felt, uavhengig av hvor kontrollkort er utstedt:

	Kalv hunn	Kalv hann	Simle 1,5	Bukk 1,5	Simle	Bukk	Sum
Tinn	0	0	1	3	6	6	16
Vinje	18	13	14	11	105	43	204
Ullensv.	10	13	16	22	90	62	213
Eidfjord	3	2	5	6	18	4	38
NogU	2	3	0	1	11	1	18
Sum	33	31	36	43	230	116	489

Felte dyr på fridyrkort i perioden 18. september til og med 14. oktober. Registrert på den kommune dyret faktisk er felt, uavhengig av hvor kontrollkort er utstedt:

	Kalv hunn	Kalv hann	Simle 1,5	Bukk 1,5	Simle	Bukk	Sum
Tinn	0	1	0	2	24	2	29
Vinje	4	5	1	5	30	5	50
Ullensv.	0	1	4	6	8	8	27
Eidfjord	2	1	4	3	11	4	25
NogU	2	1	0	1	9	0	13
Sum	8	9	9	17	82	19	144

Felte dyr på korttypen «voksen bukk» i perioden 20. august til og med 17. september. Korttypen ble omgjort til «fritt dyr» den 17/9, med mulighet for jegerne å respondere på dette fra og med 18/9. Registrert på den kommune dyret faktisk er felt, uavhengig av hvor kontrollkort er utstedt:

	Kalv hunn	Kalv hann	Simle 1,5	Bukk 1,5	Simle	Bukk	Sum
Tinn	0	0	0	0	0	27	27
Vinje	0	0	1	1	1	292	295
Ullensv.	0	0	0	3	0	184	187
Eidfjord	0	1	0	2	5	28	36
NogU	0	0	1	0	0	17	18
Sum	0	1	2	3	6	548	563

Felte dyr på korttypen «voksen bukk» i perioden 18. september til og med 14. oktober. Registrert på den kommune dyret faktisk er felt, uavhengig av hvor kontrollkort er utstedt:

	Kalv hunn	Kalv hann	Simle 1,5	Bukk 1,5	Simle	Bukk	Sum
Tinn	0	0	0	4	17	1	22
Vinje	4	5	2	4	18	2	35
Ullensv.	1	0	1	2	11	12	27
Eidfjord	0	0	0	0	0	6	6
NogU	1	1	0	0	5	1	8
Sum	6	6	3	10	51	22	98

Felte dyr fordelt på korttype, totalt for hele jakta.

	Kalv hunn	Kalv hann	Simle 1,5	Bukk 1,5	Simle	Bukk	Sum
Fritt dyr	41	40	45	60	312	135	633
Voksen bukk	6	7	5	16	57	570	661
Totalt	47	47	50	76	369	705	1294

Utvidet jakttid:

Jegerne skulle registrere alle felte dyr på hjorteviltregisteret, men det var mange som ikke gjorde dette. Av totalt 1.411 felte dyr er kun 863 dyr registrert på hjorteviltregisteret. I perioden med utvidet jakt (1. – 14. oktober) er det på hjorteviltregisteret registrert 63 felte dyr. Av innleverte kontrollkort fremkommer det at 69 dyr er felt i denne perioden. Miljødirektoratet satte ikke krav om markering på kontrollkortet ved felling av ekstra kalv. Jegerne behøvde kun å registrere felte kalver på hjorteviltregisteret. Med den mangelfulle registreringen som har vært på hjorteviltregisteret og det faktum at de fleste rettighetshavere forholder seg til kontrollkortet ved rapportering, tilsier at det er felt kalv i denne perioden som ikke er rapportert. Men med lite jakt og få felte dyr dreier dette seg trolig om et svært lite antall dyr.

Tabellen viser antall dyr felt i utvidet jaktperiode 1. – 14. oktober 2020. Dette i henhold til det som er registrert i hhv. hjorteviltregisteret og på innleverte kontrollkort.

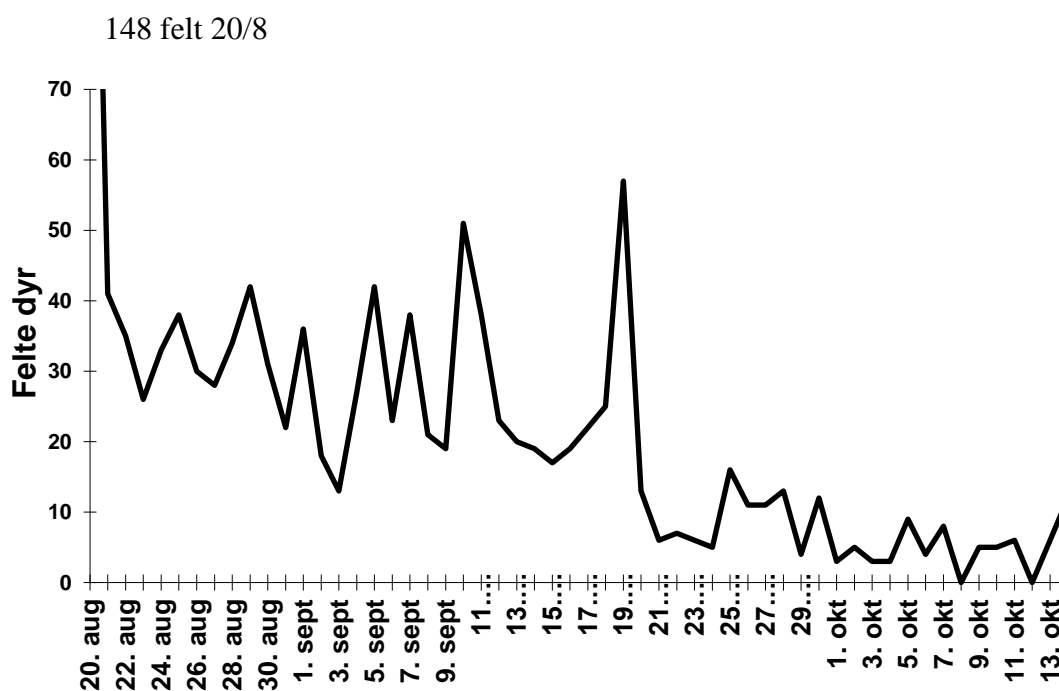
	Kalv hunn	Kalv hann	Simle 1,5	Bukk 1,5	Simle	Bukk	Sum
Hjorteviltreg	3	6	1	9	40	4	63
Kontrollkort							69

- Det ble felt få dyr i den utvidede jaktperioden og nesten ikke voksen bukk. Dette er i tråd med de vurderinger villreinutvalet gjorde i forkant av myndighetenes vedtak om utvidet jakttid. Tiltaket har slik ikke hatt noe effekt hverken på bestandsstørrelse, kommende års tilvekst eller når det gjelder økt kunnskap om cwd-forekomsten i bestanden. Vedtaket står derfor igjen som et godt eksempel på hva som skjer når forvaltningsmessige vedtak hverken er forankret hos jegere / rettighetshavere eller objektivt begrunnet. Effekten av tiltaket synes kun å være unødvendig «støy» og diskusjon, samt at myndighetene har fått «vist handlekraft». På sikt vil en slik fremgangsmåte ikke bidra positivt i en svært vanskelig situasjon, som håndtering av cwd er. Røldal fjellstyre og Ullensvang fjellstyre stanset jakta 30. september, mens Eidfjord fjellstyre stanset jakta 27. september.

Dyreposisjoner:

Villreinutvalet fikk fra og med 14. september tilgang til www.dyreposisjoner.no og dermed info om posisjonene til radiomerkede simler. Formålet med dette var å kunne informere jegerne om hvor radiomerkede simler, og dermed hvor hovedtyngden av dyra befant seg. Villreinutvalet sendte ut informasjon når det var ny og relevant info om dyra sine bevegelser. Dette ble godt mottatt blant jegerne. Villreinutvalet har ikke mottatt noen negative tilbakemeldinger på dette. På private områder og sent i jakta vil det i svært liten grad være fare for jegerkonsentrasjoner el. som følge av denne type informasjon.

KOMMUNEVIS FELLING FORDELT PÅ DATO

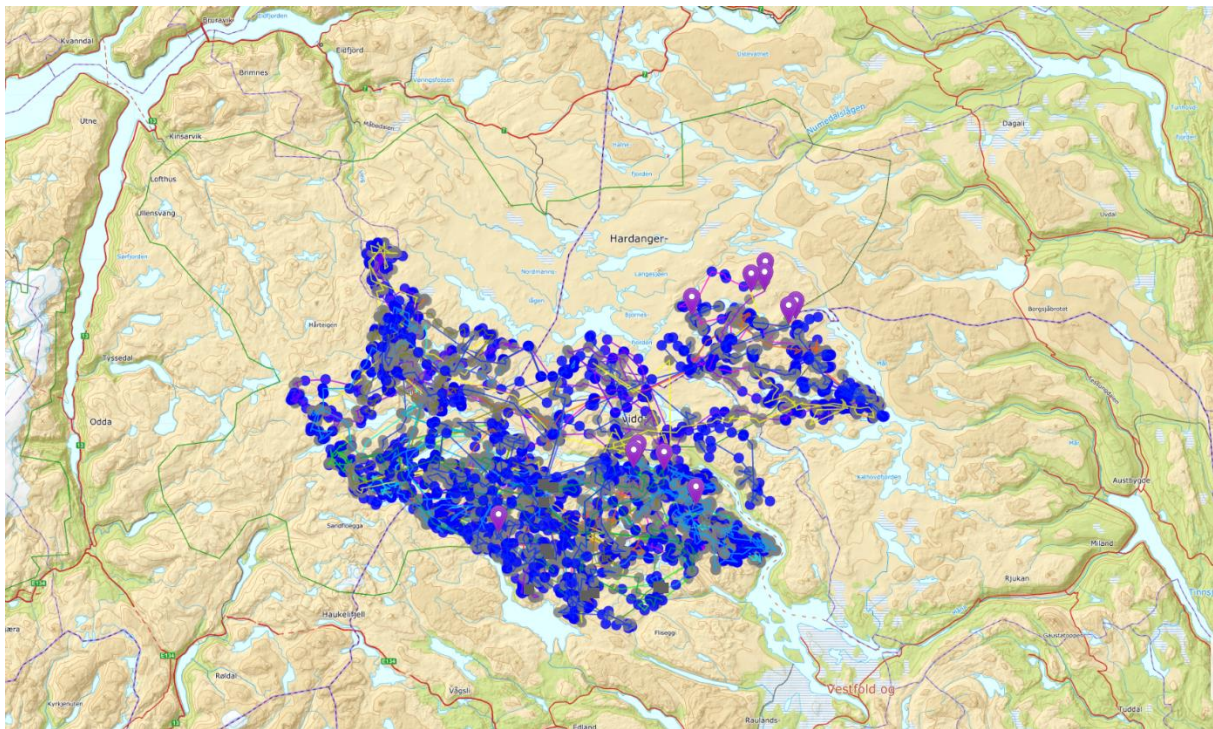

Felling fordelt på den enkelte dag, samlet for hele villreinområdet.

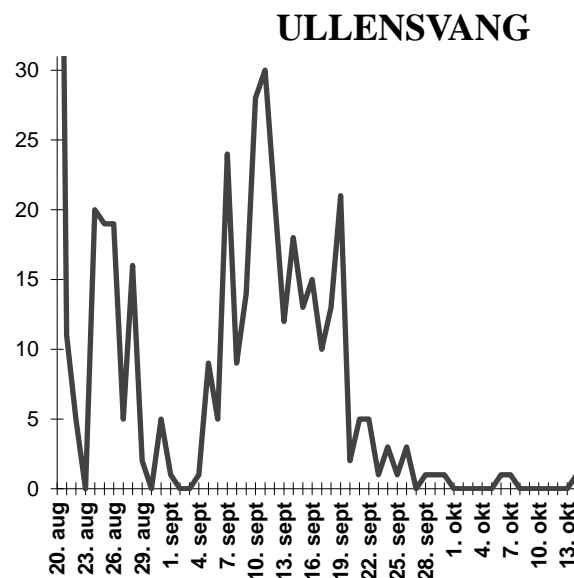
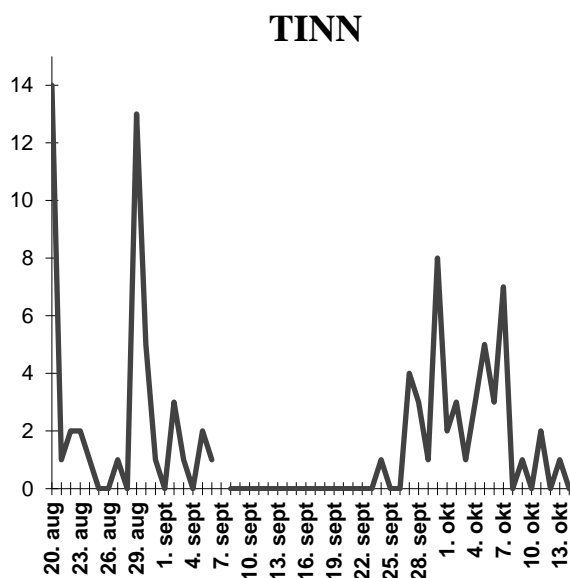
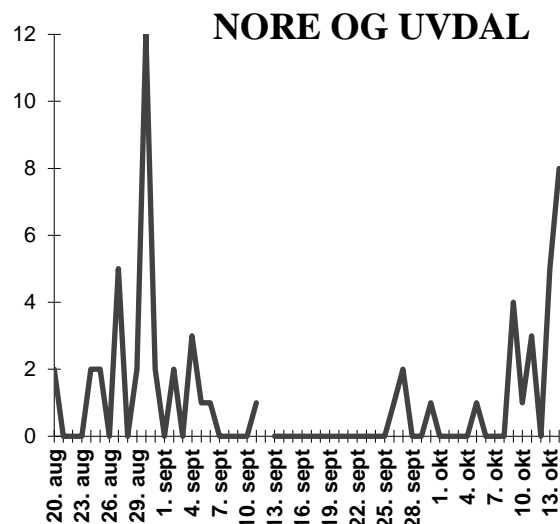
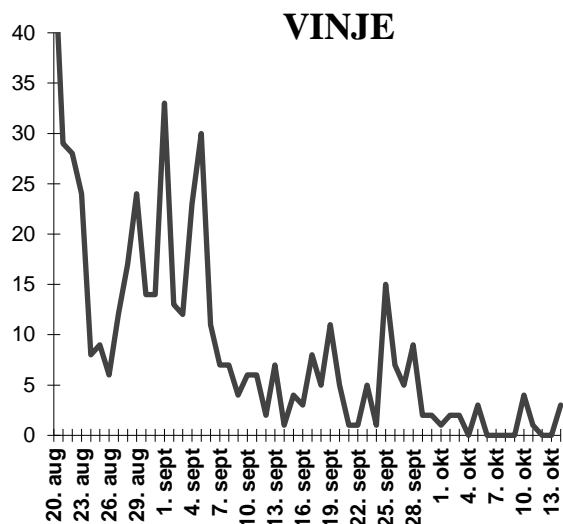
Markert nedgang i felte dyr fra 21. oktober.

Oversikt over når dyr ble felt viser at antall felte dyr falt markant etter 20. september. Dette skyldes i hovedsak følgende:

- Dyra hadde stått i Hordaland hvor det var svært mange jegere som var ferdig jaktet og avsluttet jakta søndag 20. september.
- Dyra trakk østover inn i områder av Buskerud og Telemark som det normalt er lavt jakttrykk, spesielt sent i jakta. Mange av disse områdene hadde tidligere hatt god jakt.
- Den 23. september ble det svært dårlig vær i fjellet, noe som mer eller mindre varte frem til 7. oktober. Dette ga en effektiv demper på jakta.
- I oktober kom det mye snø i fjellet. Dette ga en stor begrensning på jakta, spesielt i Buskerud der jegerne er avhengig av bil for transport.
- Funn av cwd, diskusjonen omkring utvidet jakt, myndighetenes signaler om bestandsreduksjon, soneforskrift ol. bidro trolig ikke til å motivere jegerne til økt jaktinnsats.

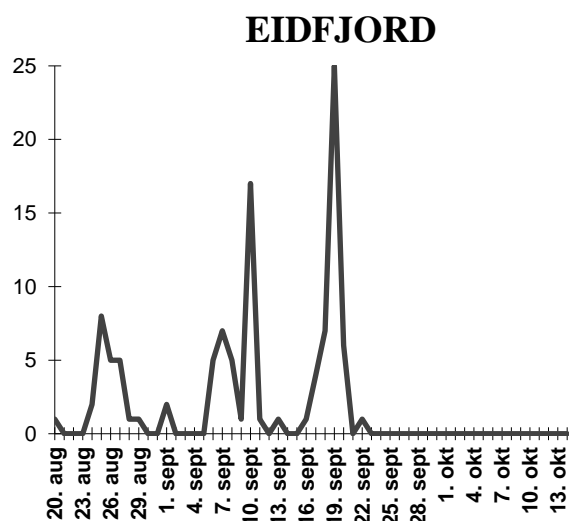
GPS-merkede simler sin arealbruk fra 20. august til og med 14. oktober 2020.

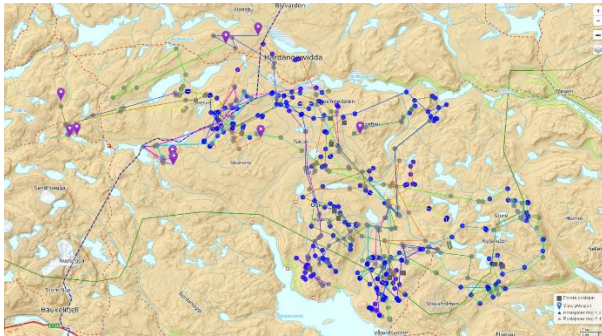
Figurene viser antall dyr som er felt i den enkelte kommune fordelt på dato. For Vinje inneholder figuren vesentlig flere felte dyr enn fellingsresultatet for Vinje. Dette skyldes at dyr felt i Vinje på kort fra vald i andre kommuner er tatt med i figuren. I offentlig fellingsstatistikk registreres felte dyr på det vald kortet er utstedt, ikke på det vald dyret er felt.

Ullensvang: 82 dyr felt 20/8

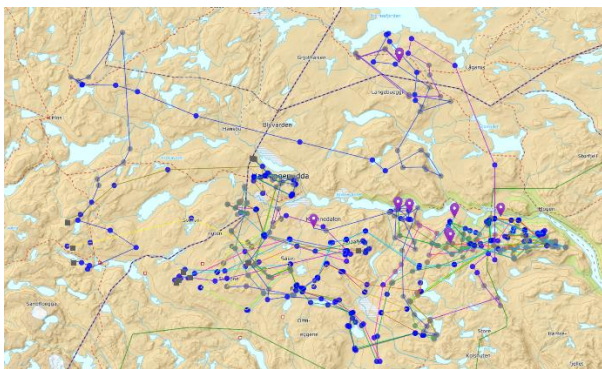
Vinje: 49 dyr felt 20/8

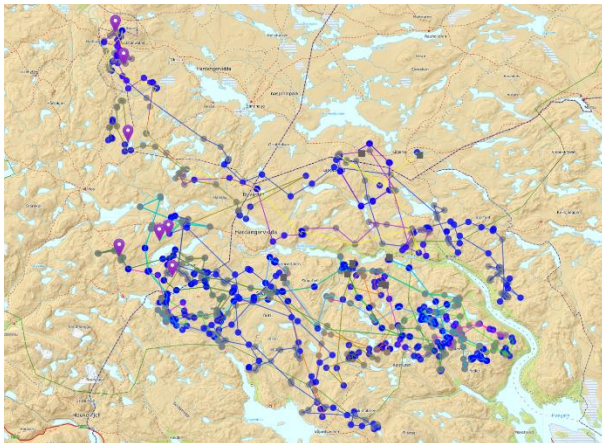
RADIOMERKEDE SIMLER – OMRÅDEBRUK I JAKTA

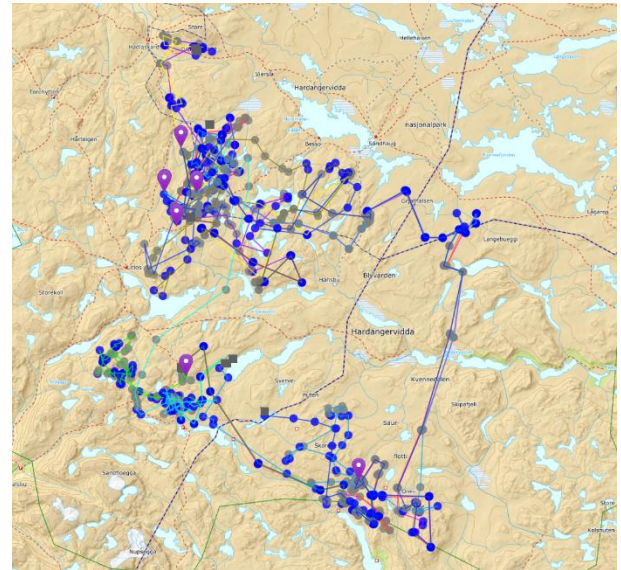
Perioden 20 - 25. august.

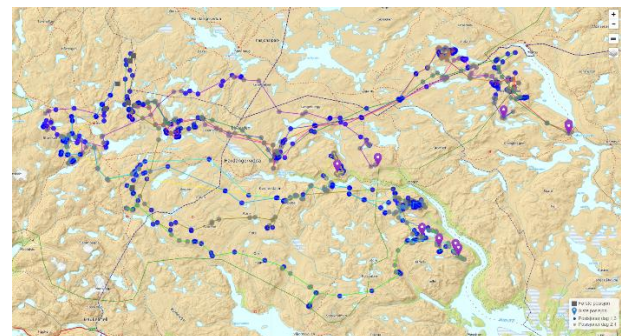
Perioden 26 - 31. august.

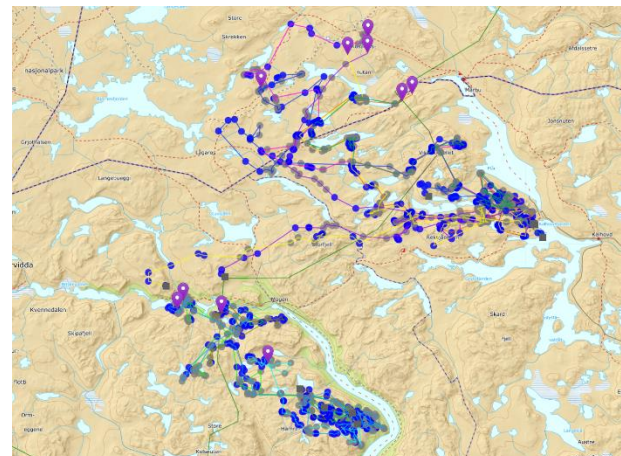
Perioden 1 - 10. september.

Perioden 11. - 20. september.

Perioden 21. - 30. september.

Perioden 01. - 14. oktober.

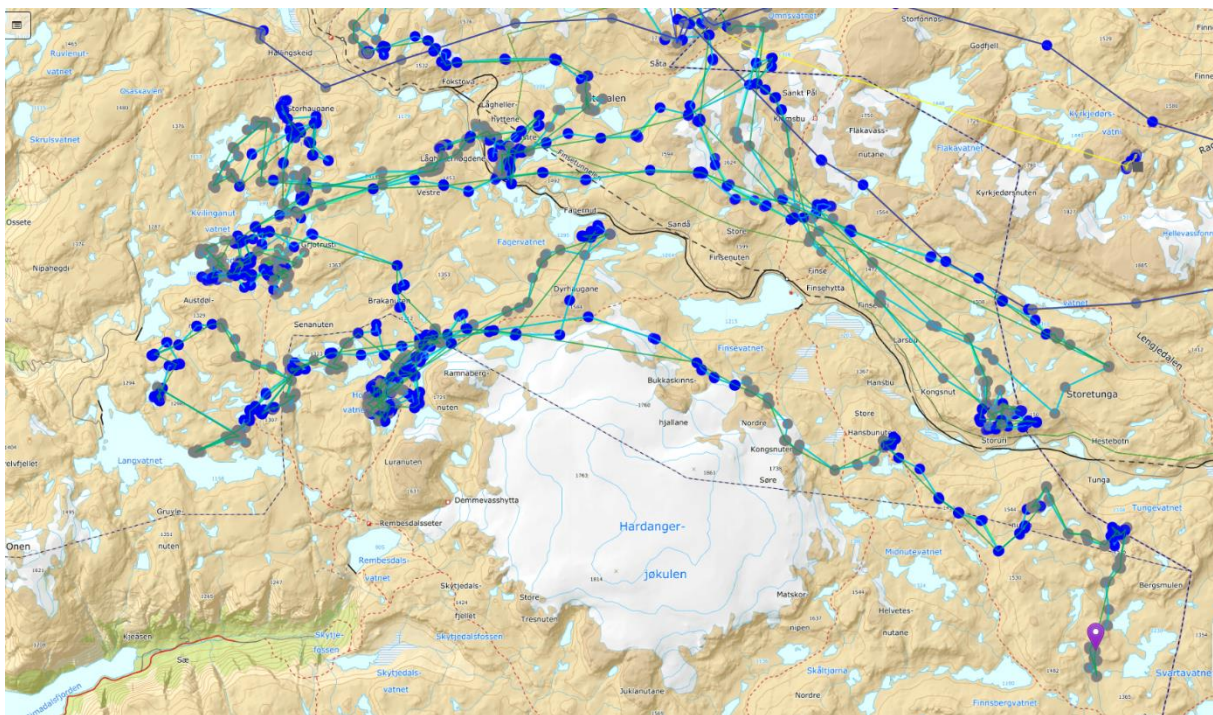
I starten av jakta var hovedtyngden av dyr i Vinje, men også noe dyr Ullensvang. Den første uka av september sto fortsatt hovedtyngden av dyr i Vinje og det var dyr i kommunen stort sett hele jakta. Litt ut i september dro mye dyr inn i Hordaland før dyra dro østover igjen sist i september. I oktober var det dyr i Vinje, Tinn og Nore og Uvdal.

NORDFJELLADYR PÅ HARDANGERVIDDA

En stor del av bestanden i Nordfjella villreinområde dro 25/8 over Bergensbanen og inn på Hardangervidda villreinområde, før de reiste tilbake til Nordfjella den 28/8. Den 5/9 trakk hovedflokken igjen sørover og inn på Hardangervidda der de ble resten av jakta.

Nordfjella villreinområde avsluttet jakta 20. september. Mens det på Hardangervidda ble «krav» om utvidet jakt og økt uttak av dyr, var myndighetene tause mht. videre jakt og økt jaktuttak i Nordfjella. Dette på tross av rådet fra Veterinærinstituttet – jf. brev datert 16.09.2021 til Mattilsynet.

Totalt ble det i området nord for rv. 7 felt 24 stk. Nordfjelladyr på kort utstedt på Hardangervidda.

GPS-posisjoner som viser Nordfjelladyr inne på Hardangervidda villreinområde (området sør for Bergensbanen) i perioden 20. august til 30. september 2020.

FREDNINGSSONER

Fredningssonene som ble opprettet i Hordaland og Buskerud er prøvd ut siden 2013. Det ble foretatt en gjennomgang av disse i en egen rapport i 2017. Fredningssonene synes å ha hatt ulik effekt og det er etter 2017 gjort nye vurderinger av fredningssonenes utforming.

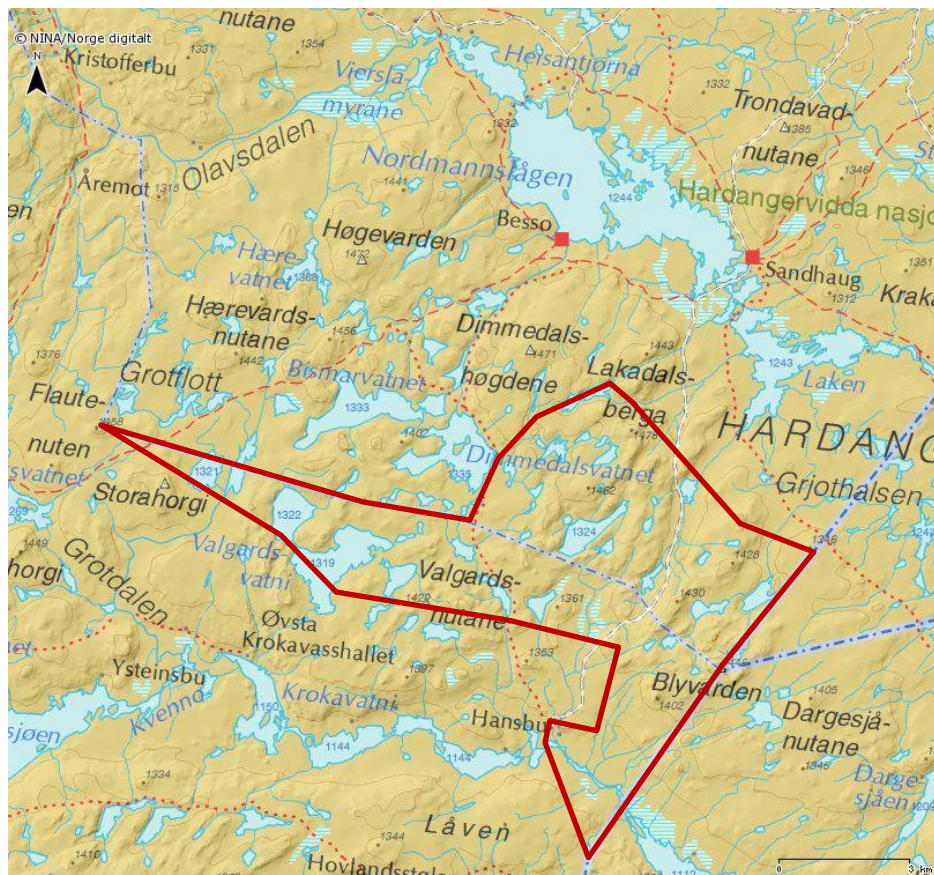
Den desidert største fredningssonen er etablert i Ullensvang og Eidfjord, fra fylkesgrensa og vestover. Dette er den fredningssona som i størst grad har blitt «prøvd ut» da reinen hvert år har trukket vestover mot fredningssona. I motsetning til årene før fredningssona ble opprettet har reinen reist vestover i fredningssona, uten stopp ved fylkesgrensa. Det synes å være stor enighet om at fredningssona virker etter hensikten mht. å få reinen til å trekke vestover inn i Hordaland. Fredningssona har imidlertid båndlagt store jaktområder og det ble foretatt en justering av fredningssona i 2018. Målet var å frigjøre et større jaktområde, samtidig som den positive effekten fredningssona har hatt skulle opprettholdes. I 2020 ble det foretatt en relativt stor endring av fredningssona, både mht. areal og utforming. Fredningssona ble noe utvidet i sør ved Hansbu, mens den ble vesentlig redusert i nord på Eidfjord statsallmenning.

Fredningssonen sør for Øvre- og Nedre Bjørnavatnet har ikke hatt en entydig positiv effekt på trekket vestover og har båndlagt relativt store jaktområder. I 2018 fikk fredningssona en ny utforming. Dette for å se om det var mulig å åpne større jaktområder samtidig som en kunne opprettholde forsøket med en fri korridor for reinen vestover. I 2020 ble fredningssona innskrenket ved at det ikke lenger var fredningssone på Røldal statsallmenning, i området mellom Vesle og Store Uravatn.

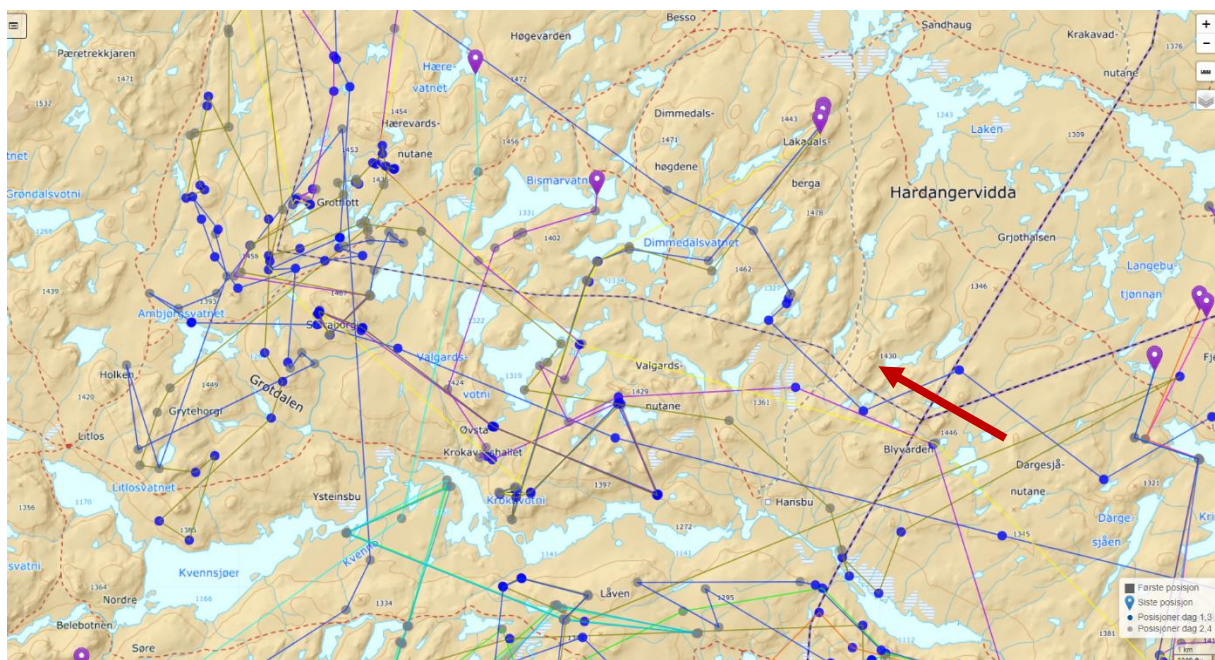
I forkant av jakta 2020 ble det bestemt at fredningssonene i Ullensvang og Eidfjord skulle gjelde for hele jakta. Etter funn av CWD og ønske fra myndighetene om å iverksette tiltak for å øke fellingen valgte fjellstyrene å oppheve fredningssonene i Ullensvang og Eidfjord fra og med 17. september. Noen begrunnelse på hvorfor dette ble valg fremgår ikke av vedtaket. Det er imidlertid et faktum at det frem til da hadde vært god jakt i disse kommunene og at det måtte forventes å bli lavere jaktrykk etter 17. september. Oppheving av fredningssonene ville slik frigjøre store jaktområder som normalt er regnet som gode områder.

Opdal Renkompani sin fredningssone i Havfossområdet mellom Hettefjorden og Mårfjorden ble ikke benyttet av reinen i høst. Det var ikke dyr som gjorde forsøk på å krysse fredningssonen nordover. Fredningssona vurderes imidlertid å ha en svært viktig funksjon når det gjelder reinens mulighet til å trekke østover inn i Nore og Uvdal og inn i østre deler av Tinn. Dette da området er en av få mulige trekkveier som reinen kan benytte for å komme seg østover, bl.a. pga. den absolutte barrieren som er i områder ved Stegaros. Det er ved Havfoss også andre forhold som kan påvirke villreintrekket, slik som vassdraget, DNT-sti og jakt på sørsiden av fredningssona. Styring av annen ferdsel og utvidelse av fredningssona sørover bør prøves ut.

Fredningssone Eidfjord og Ullensvang statsallmenning

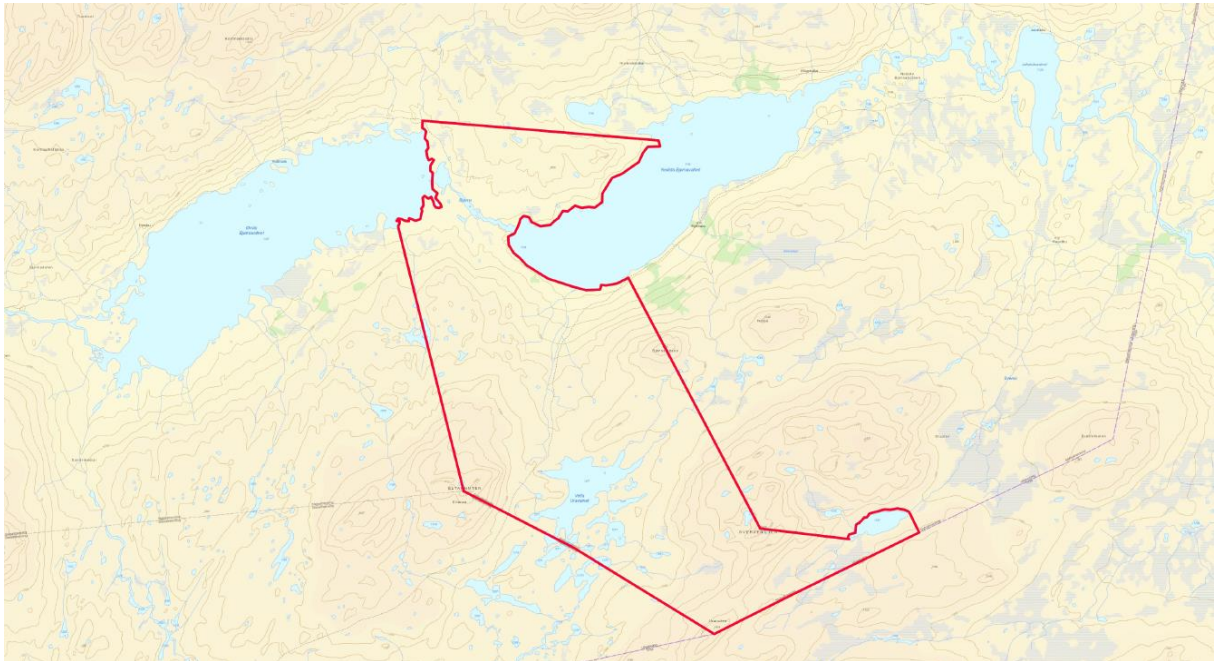

Fredningssone mellom Ullensvang statsallmenning og Eidfjord statsallmenning. Fredningssona var i 2020 redusert i areal og hadde endret utforming sammenliknet med tidligere år. Fredningssona var vedtatt å gjelde hele jakta. Men med funn av CWD og krav til nye tiltak i jakta, ble det besluttet å oppheve fredningssona fra og med 17. september.

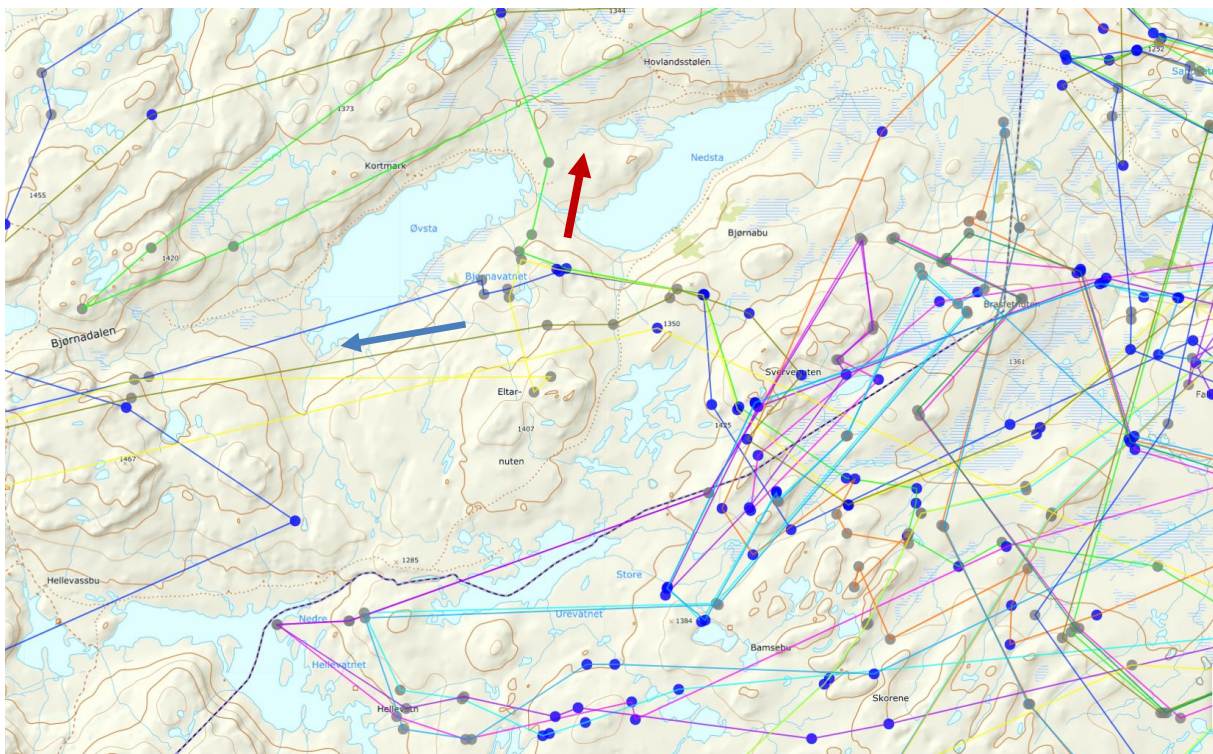

20. aug. – 16. sept. GPS-simler reiste vestover og krysset fylkesgrensa i område med fredningssone. Dyra dro raskt gjennom områdene og stanset i liten grad opp i fredningssona.

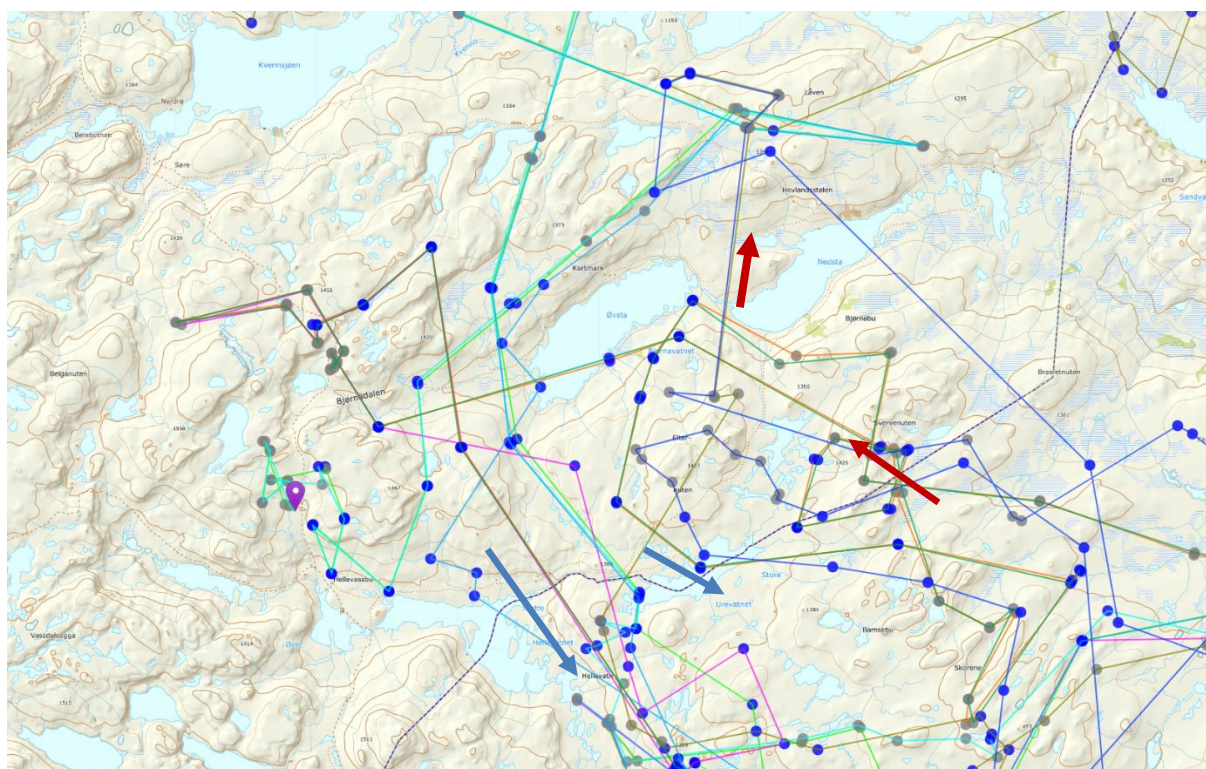
Fredningszone Ullensvang statsallmenning

Fredningszone Ullensvang statsallmenning. Ingen fredningszone på Røldal statsallmenning. Fredningssona var vedtatt å gjelde hele jakta. Men med funn av CWD og krav til nye tiltak i jakta, ble det besluttet å oppheve fredningssona fra og med 17. september.

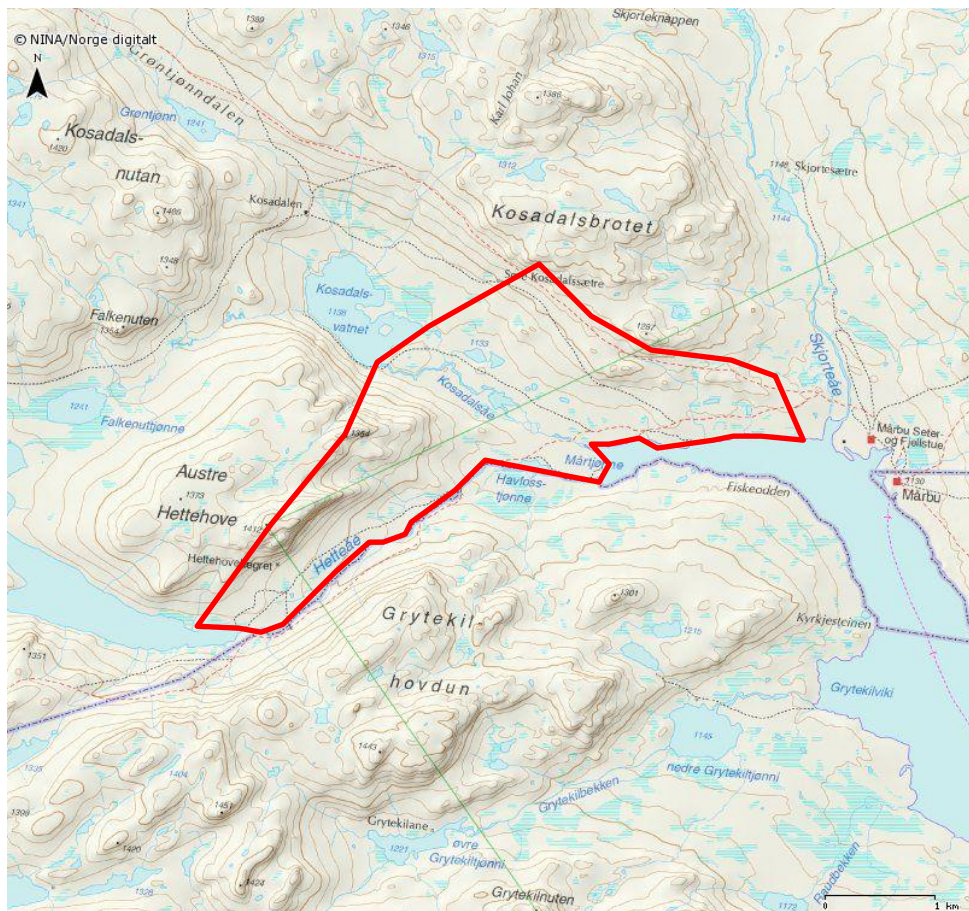

Periode 20.- 31. august: GPS dyr i fredningssona 24.-25. september. Merket simle krysset mellom vanna nordover. Dyra krysset fylkesgrensa i fredningssona.

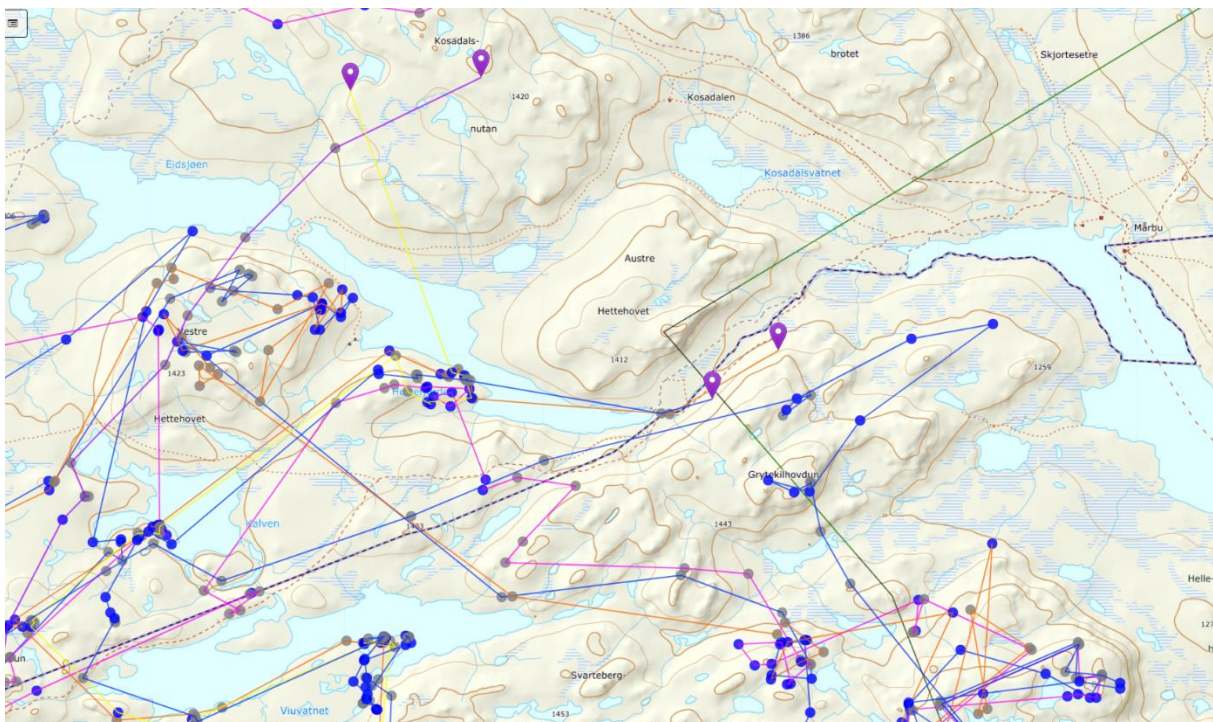

Periode 1. – 10. september: Den 6. september krysset merket simle mellom vanna nordover. Andre merka simler svingte vestover på sørsiden av Øvre Bjørnavatnet. Kryssing av fylkesgrensa vestover skjedde i hovedsak i fredningssona.

Fredningssone Havfoss – Opdal Renkompani

Fredningssone i hele jakta ved Havfoss på Opdal Renkompani sitt område.

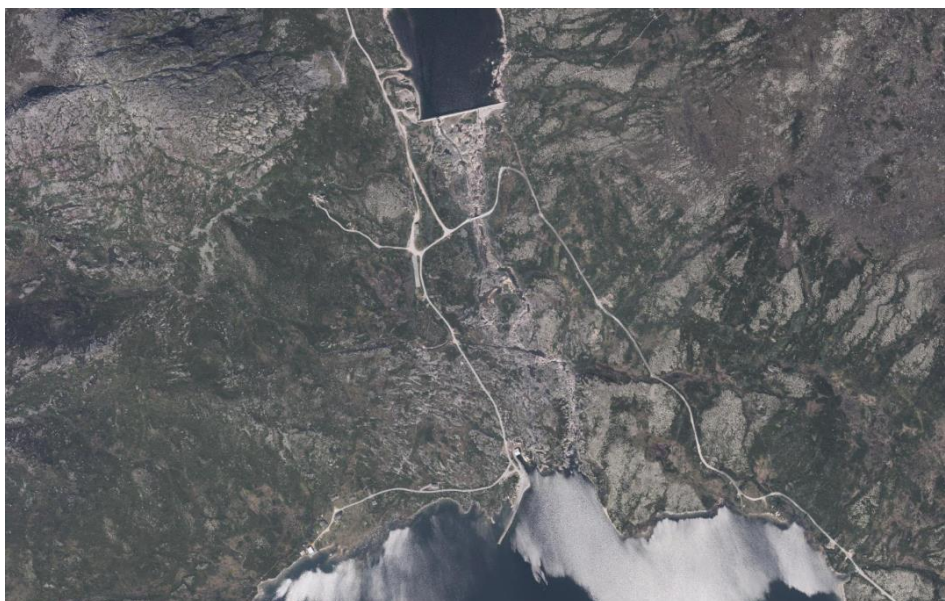
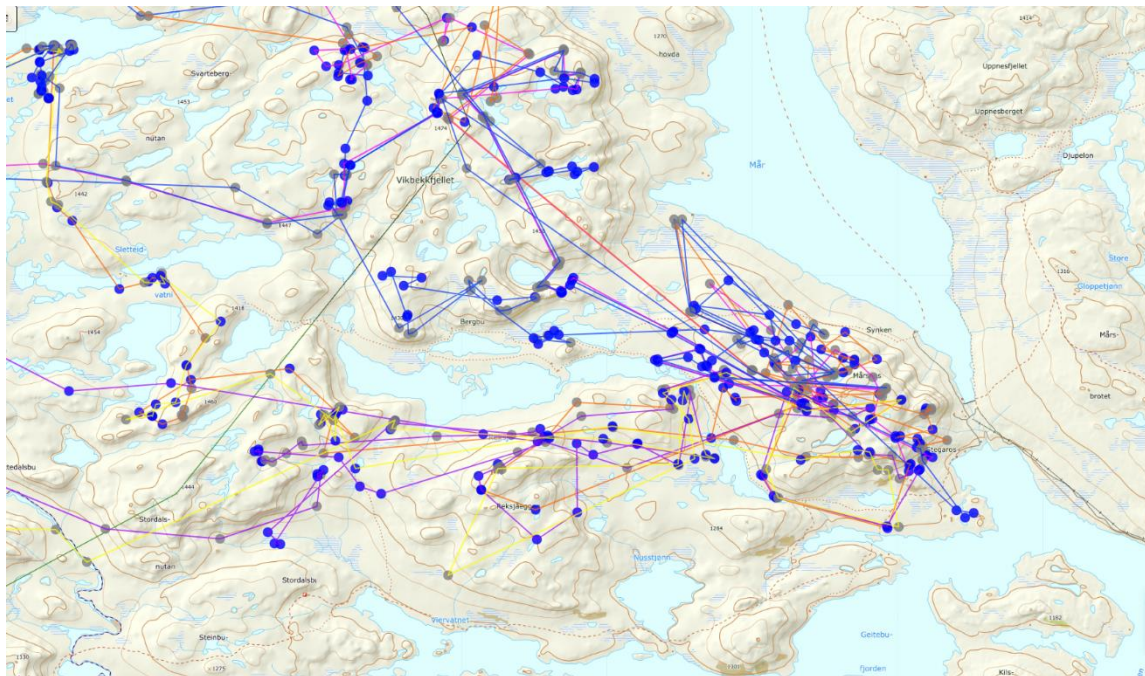

En merket simle sør for fredningssone 27. september men dro sørover. To merkede simler sør for fredningssona på ettermiddagen siste jakt dag, 14. oktober. Krysset nordover på dagen 15. oktober.

STEGAROS / MÅR

Nesten hvert år kommer reinen trekkende østover mot Stegaros, men blir der effektivt stoppet av folk, veier, trafikk og annen infrastruktur. Dette området er en absolutt barriere i hele barmarks perioden og jakta. Dersom reinen kunnet krysse østover i dette området ville det ha gitt jakt i de østre områdene av Tinn, samt de private områdene øst i Nore og Uvdal. Dette da reinen på trekk vestover i stor grad ville ha blitt presset oppover langs Mår før den kunne trekke vestover. Dette ville også økt muligheten for å få reinen nord for Lågen og dermed inn i Hordaland på tur vestover. Dette bl.a. gjennom bruk av det gamle trekket over Høljabrotet og videre inn i Geitvassdalen.

Dette området synes å ha en nøkkelrolle for å bedre reinens områdebruk i jakta. Det må skje en radikal omlegging av all infrastruktur og bruk av dette området. Dette er noe både grunneiere, offentlige myndigheter og andre aktører i området må ta tak i for å se om det kan finnes avbøtende tiltak. Se tidligere kortanalyser for dyreposisjoner det enkelte år.

OVERFØRING AV KORT

De fire fjellstyrene Røldal, Ullensvang og Eidfjord og Øvre Numedal åpnet sine områder for alle jegere med kort på disse fire statsallmenningene fra og med 17. september. Dette som følge av cwd-situasjonen og henstillingen fra myndighetene om å bidra til økt felling. Samjakta ble opphevet når de tre fjellstyrene på Hordaland stanset jakta 27/10 og 30/10. Det er ut fra innleverte kontrollkort ingen ting som tyder på at det var mer enn en håndfull jegere som benyttet seg av tilbudet. Dette kan i stor grad forklares ved at i Hordaland var de fleste jegerne allerede «ferdige» med jakta, dyra dro østover, det ble en periode med mye dårlig vær mm. I disse områdene er det heller ikke lett for jegerne å flytte seg til nye områder på kort varsel, pga. nødvendige tillatelser til motorferdsel mm.

I offisiell fellingsstatistikk blir felling registrert på det vald som har fått utstedt fellingsstillatelsen uavhengig av hvilket vald dyret er felt på. Dette gjør at vald som ikke har hatt dyr i jakta kan ha god felling iht. fellingsstatistikken. Vald med dyr og som mottar kort fra andre vald vil i realiteten ha større felling enn det som registreres. Nedenfor er det satt opp en kommunevis oversikt over antall dyr felt etter overføring. Dette iht. det som fremkommer av opplysninger på kontrollkortene. Tallene er minimumstall. Minst 98 dyr er felt i Vinje på kort tilhørende vald i en annen kommune. I de aller fleste tilfeller er det kort som er kjøpt opp av jegere / rettighetshavere på vald i Vinje og ikke jegere fra andre vald / kommuner som har reist til Vinje. Vinje er kommunen med størst mottak av kort fra andre kommuner.

Nore og Uvdal: Minst 5 av 77 felte dyr er felt etter overføring til annet vald. Av disse er 3 stk. felt i Vinje

Tinn: Minst 21 av 127 felte dyr er felt etter overføring til vald i Vinje. Tinn kommune er ett vald (HA-Tinn) som igjen er oppdelt i mange utmarkslag / jaktfelt. Med manglende / varierende merking av korta er det ikke mulig å få en god oversikt over kortflyten mellom jaktfeltene i Tinn.

Vinje: Minst 39 av 427 dyr er felt etter overføring til annet vald. Av disse er 2 dyr registrert felt etter overføring til Tinn.

Ullensvang: Minst 111 av 537 dyr er felt etter overføring til annet vald. Av disse er 2 dyr felt i Tinn og 37 dyr felt i Vinje.

Eidfjord: Minst 45 av 157 dyr er felt etter overføring til annet vald. Av disse er 28 dyr felt i Vinje og 14 stk. felt i Ullensvang.

Ulvik: 27 av 38 dyr er felt etter overføring til vald i annen kommune. Av disse er det felt 1 dyr i Ullensvang, 4 dyr i Nore og Uvdal og 22 dyr i Vinje.

Hol: Minst 33 av 34 dyr er felte i andre kommuner. 18 dyr er felt i Tinn og 15 dyr er felt i Vinje.

Ut fra informasjonen på kontrollkorta vet en med sikkerhet at 281 dyr er felt etter overføring til annet vald. Da er overføring mellom jaktfelt i HA-Tinn ikke tatt med. Dette utgjør 20 % av alle felte dyr og utgjør et minimumstall for overføring av kontrollkort mellom vald.